

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

13 maart 2026

ONTWERP VAN PROGRAMMAWET

(art. 140 tot 145)

Verslag

namens de commissie
voor Energie, Leefmilieu en
Klimaat
uitgebracht door
de heer **Jeroen Van Lysebettens**

Inhoud

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting	3
II. Algemene bespreking.....	5
III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	8

Zie:

Doc 56 1378/ (2025/2026):

- 001: Ontwerp van programmawet.
- 002: Amendementen (Financiën).
- 003: Amendementen (Sociale Zaken).
- 004: Amendementen (Financiën).
- 005 en 006: Bijlagen.
- 007 en 008: Amendementen.
- 009: Verslag van de eerste lezing (Pensioenen).
- 010: Artikelen aangenomen in eerste lezing (Pensioenen).
- 011: Verslag van de eerste lezing (Financiën).
- 012: Artikelen aangenomen in eerste lezing (Financiën).
- 013: Verslag (Economie).
- 014: Verslag van de eerste lezing (Werk).
- 015: Artikelen aangenomen in eerste lezing (Sociale Zaken).

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

13 mars 2026

PROJET DE LOI-PROGRAMME

(art. 140 à 145)

Rapport

fait au nom de la commission
de l'Énergie, de l'Environnement et
du Climat
par
M. **Jeroen Van Lysebettens**

Sommaire

Pages

I. Exposé introductif.....	3
II. Discussion générale.....	5
III. Discussion des articles et votes.....	8

Voir:

Doc 56 1378/ (2025/2026):

- 001: Projet de loi-programme.
- 002: Amendements (Finances).
- 003: Amendements (Affaires sociales).
- 004: Amendements (Finances).
- 005 et 006: Annexes.
- 007 et 008: Amendements.
- 009: Rapport de la première lecture (Pensions).
- 010: Articles adoptés en première lecture (Pensions).
- 011: Rapport de la première lecture (Finances).
- 012: Articles adoptés en première lecture (Finances).
- 013: Rapport (Economie).
- 014: Rapport de la première lecture (Emploi).
- 015: Articles adoptés en première lecture (Affaires sociales).

03317

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**

Voorzitter/Président: Jeroen Soete

A. — Vaste leden / Titulaires:

N-VA	Katrijn van Riet, Lotte Peeters, Bert Wollants
VB	Kurt Ravyts, Sam Van Rooy
MR	Christophe Bombled, Hervé Cornillie
PS	Marie Meunier, Éric Thiébaud
PVDA-PTB	Roberto D'Amico, Annik Van den Bosch
Les Engagés	Luc Frank, Marc Lejeune
Vooruit	Jeroen Soete
cd&v	Phaedra Van Keymolen
Ecolo-Groen	Jeroen Van Lysebettens
Anders.	Steven Coenegrachts

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Dorien Cuylaerts, Wouter Raskin, Lieve Truyma, Kristien Van Vaerenbergh
Dieter Keuten, Alexander Van Hoecke, Reccino Van Lommel
Anthony Dufrane, Gilles Foret, Youssef Handichi
N., Caroline Désir, Ludivine Dedonder
Greet Daems, Natalie Eggermont, Farah Jacquet
Jean-François Gatelier, Isabelle Hansez, Serge Hilgsmann
Oskar Seuntjens, Niels Tas
Tine Gielis, Koen Van den Heuvel
N., Rajae Maouane
Vincent Van Quickenborne, Kjell Vander Elst

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
PS	: Parti Socialiste
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Les Engagés	: Les Engagés
Vooruit	: Vooruit
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
Anders.	: Anders.
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
ONAFH/INDÉP	: Onafhankelijk-Indépendant

<i>Afkorting bij de nummering van de publicaties:</i>	<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>
DOC 56 0000/000	Parlementair document van de 56 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Plenum
COM	Commissievergadering
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)
DOC 56 0000/000	Document de la 56 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi
QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Versio provisoire du Compte Rendu Intégral
CRABV	Compte Rendu Analytique
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN	Séance plénière
COM	Réunion de commission
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft de artikelen 140 tot 145 van dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergadering van 3 maart 2026.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING

De heer Jean-Luc Crucke, minister van Mobiliteit, Klimaat en Ecologische Transitie, belast met Duurzame Ontwikkeling, verstrekt toelichting bij de artikelen 140 tot 145 van het ontwerp van programmawet (titel 10, met als opschrift “Ecologische transitie”). De minister benadrukt dat die artikelen passen binnen een streven naar een moderner en krachtiger federaal klimaatbeleid. Hij verduidelijkt dat in het ontwerp geen nieuwe klimaatambitie wordt beoogd, maar dat het de bedoeling is de toewijzing van de financiële middelen om de al eerder geformuleerde ambitie te verwezenlijken, te organiseren, veilig te stellen en samenhangend te maken. Hij benadrukt dat de grootste uitdaging in de begrotingsarchitectuur ligt en in het garanderen dat de ontvangsten uit de Europese klimaatinstrumenten op een conforme en transparante manier worden aangewend.

Wat de Europese context betreft, herinnert de minister eraan dat sinds 5 juni 2023 een herziene versie geldt van Richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie. Hij licht toe dat de lidstaten door die herziening verplicht zijn de opbrengsten van de veiling van de emissierechten volledig voor de in die richtlijn gespecificeerde klimaatdoeleinden aan te wenden. Hij maakt tevens melding van de uitbreiding van het Europese kader, via zowel de aanneming van Verordening (EU) 2023/956 tot instelling van een mechanisme voor koolstofgrenscorrectie (CBAM) als de internationale verbintenissen die in het kader van de Overeenkomst van Parijs zijn aangegaan. Volgens hem maken die ontwikkelingen het noodzakelijk het binnenlands recht aan te passen, teneinde het volledig in overeenstemming te brengen met de Europese en internationale normen en verplichtingen.

De minister wijst er voorts op dat de federale klimaatwet van 15 januari 2024 het beginsel verankert dat het federale deel van de ontvangsten uit de veiling van de emissierechten op een transparante en gerichte manier moet worden ingezet ten bate van het federale klimaatbeleid. Die ontvangsten kunnen worden aangewend om zowel bestaande uitgaven en investeringen als nieuw beleid en slagkrachtigere maatregelen te financieren. In het licht daarvan behelst titel 10 een aanpassing van de begrotingsarchitectuur met het oog op een correcte, transparante en rechtszekere toewijzing van die middelen.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné les articles 140 à 145 de ce projet de loi au cours de sa réunion du 3 mars 2026.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF

M. Jean-Luc Crucke, ministre de la Mobilité, du Climat et de la Transition écologique, chargé du Développement durable, présente les articles 140 à 145 du projet de loi-programme, regroupés sous le Titre 10 intitulé “Transition environnementale”, en soulignant que ces articles s’inscrivent dans une démarche de modernisation et de renforcement de la politique climatique fédérale. Il précise que le projet ne vise pas à définir une ambition climatique nouvelle, mais à organiser, sécuriser et rendre cohérente l’affectation des moyens financiers destinés à concrétiser cette ambition. L’intervenant souligne ainsi que l’enjeu principal réside dans l’architecture budgétaire et dans la garantie d’une utilisation conforme et transparente des recettes liées aux instruments climatiques européens.

Abordant le contexte européen, le ministre rappelle l’entrée en vigueur, le 5 juin 2023, de la révision de la directive 2003/87/CE établissant le système d’échange de quotas d’émission au sein de l’Union européenne. Il expose que cette révision impose aux États membres d’affecter intégralement les recettes issues de la mise aux enchères des quotas d’émission aux objectifs climatiques définis par la directive. Il mentionne également l’élargissement du cadre européen, notamment par l’adoption du règlement (UE) 2023/956 instituant le mécanisme d’ajustement carbone aux frontières (CBAM), ainsi que par les engagements internationaux souscrits dans le cadre de l’Accord de Paris. Selon lui, ces évolutions rendent nécessaire une adaptation du droit interne afin d’assurer sa pleine cohérence avec les normes et obligations européennes et internationales.

L’orateur rappelle ensuite que la loi fédérale sur le climat du 15 janvier 2024 consacre le principe selon lequel la part fédérale des recettes issues de la mise aux enchères des quotas d’émission doit être affectée, de manière transparente et ciblée, à la politique climatique fédérale. Il indique que ces recettes peuvent financer tant des dépenses et investissements existants que de nouvelles politiques et des mesures renforcées. Dans cette perspective, le Titre 10 vise à adapter l’architecture budgétaire afin de garantir une affectation correcte, transparente et juridiquement sécurisée de ces ressources.

Wat meer specifiek de voorgestelde bepalingen betreft, stelt de minister dat artikel 140 de begrotingstabel wijzigt van het fonds bestemd voor de financiering van het federale beleid ter reductie van de emissies van broeikasgassen. Hij preciseert dat die wijziging de uitdrukkelijke opname beoogt van de verwijzingen naar de geldende Europese regelgeving, waaronder de CBAM-verordening, teneinde een volledige overeenstemming te garanderen tussen de toegewezen ontvangsten en het toepasselijke wettelijk raamwerk. Hij voegt daaraan toe dat de tekst ook rekening houdt met het bestaande samenwerkingsakkoord, met name voor de periode 2025-2027, met het Groothertogdom Luxemburg, wat bijdraagt aan de rechtszekerheid en aan de duidelijkheid van de verdelingsmechanismen.

Wat artikel 141 betreft, stelt de spreker dat het een traject uitstippelt voor de financiering van het fonds door middel van het federale aandeel in de opbrengsten van de veiling van emissierechten. Hij vermeldt de geplande bedragen, namelijk 6 miljoen euro in 2026, 13 miljoen euro in 2027 en 28 miljoen euro vanaf 2028. Hij preciseert echter dat die bedragen begrensd zijn tot het werkelijke federale aandeel van de totale ontvangsten, zoals bepaald in het samenwerkingsakkoord. Volgens de minister garandeert die regeling een verantwoord, realistisch en juridisch omlijnd mechanisme.

Artikel 142 bevat een aantal preciseringen. Enerzijds bevestigt het dat de uitgaven van het fonds kunnen worden toegewezen aan maatregelen die in overeenstemming zijn met de federale klimaatwet. Anderzijds actualiseert het de verwijzingen naar de toepasselijke Europese wetgeving. Tot slot vermeldt het uitdrukkelijk de datum van het samenwerkingsakkoord van 14 november 2002, teneinde juridische duidelijkheid te garanderen en elke dubbelzinnigheid over het referentiekader te voorkomen.

De minister licht vervolgens toe dat artikel 143 bevestigt dat het fonds de verplichtingen van de Federale Staat kan financieren die voortvloeien uit de federale klimaatwet, de CBAM-verordening en de Overeenkomst van Parijs. Hij geeft aan dat deze bepaling tot doel heeft te zorgen voor een uitdrukkelijke samenhang tussen de juridische verplichtingen van de Staat en de budgettaire middelen die ter beschikking staan, door die verwijzingen duidelijk in de organieke regeling te verankeren.

Met betrekking tot artikel 144 licht de spreker toe dat het de begrotingstabel aanvult door ervoor te zorgen dat ook de toegestane uitgaven uitdrukkelijk verwijzen naar de geldende Europese regelgeving, en met name naar de CBAM-verordening. Hij wijst erop dat die symmetrie tussen ontvangsten en uitgaven bijdraagt tot de transparantie en de duidelijkheid van het hele mechanisme.

S'agissant plus spécifiquement des dispositions proposées, le ministre expose que l'article 140 modifie le tableau budgétaire du Fonds destiné au financement de la politique fédérale de réduction des émissions de gaz à effet de serre. Il précise que cette modification vise à intégrer explicitement les références à la législation européenne en vigueur, y compris au règlement CBAM, afin d'assurer une correspondance complète entre les recettes allouées et le cadre juridique applicable. Il ajoute que le texte prend également en considération l'accord de coopération existant, notamment pour la période 2025-2027 avec le Grand-Duché de Luxembourg, ce qui contribue à la sécurité juridique et à la clarté des mécanismes de répartition.

En ce qui concerne l'article 141, l'intervenant indique qu'il établit une trajectoire d'alimentation du Fonds par la part fédérale des recettes issues des enchères de quotas d'émission. Il mentionne les montants prévus, à savoir 6 millions d'euros en 2026, 13 millions d'euros en 2027 et 28 millions d'euros à partir de 2028. Il précise toutefois que ces montants sont plafonnés à la part fédérale effective des recettes totales, telle que déterminée par accord de coopération. Selon le ministre, ce dispositif assure un mécanisme à la fois responsable, réaliste et juridiquement encadré.

L'article 142, poursuit-il, apporte plusieurs précisions. D'une part, il confirme que les dépenses du Fonds peuvent être affectées à des mesures conformes à la loi fédérale sur le climat. D'autre part, il actualise les références à la législation européenne applicable. Enfin, il mentionne explicitement la date de l'accord de coopération du 14 novembre 2002 afin de garantir la clarté juridique et d'éviter toute ambiguïté quant au cadre de référence.

Le ministre expose ensuite que l'article 143 confirme que le Fonds peut financer les obligations de l'État fédéral découlant de la loi fédérale sur le climat, du règlement CBAM et de l'Accord de Paris. Il indique que cette disposition vise à assurer une cohérence explicite entre les engagements juridiques de l'État et les moyens budgétaires mis à sa disposition, en ancrant clairement ces références dans le dispositif organique.

Concernant l'article 144, l'orateur précise qu'il complète le tableau budgétaire en veillant à ce que les dépenses autorisées renvoient elles aussi explicitement à la législation européenne en vigueur, notamment au règlement CBAM. Il souligne que cette symétrie entre les recettes et les dépenses contribue à la transparence et à la lisibilité de l'ensemble du mécanisme.

Artikel 145 tot slot strekt tot opheffing van het klimaatresponsabiliseringsfonds, daar dat overbodig is geworden wegens de afschaffing van het overeenstemmende mechanisme in de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989. De opheffing beoogt consistentie en administratieve vereenvoudiging.

De minister besluit dat titel 10 een kernelement is van de financiële architectuur van het federale klimaatbeleid. Hij is van mening dat de voorliggende regeling de overeenstemming met het Europees recht garandeert, de transparantie bij de toewijzing van de opbrengsten van de koolstofveilingen vergroot, ervoor zorgt dat de Federale Staat zijn klimaatverplichtingen kan nakomen, en bovendien de bestaande begrotingsmechanismen vereenvoudigt. Volgens hem draagt het ontwerp van programmawet bij aan het versterken van de geloofwaardigheid van het overheidsoptreden en het vertrouwen van de burgers in de uitvoering van de klimaatdoelstellingen, door ervoor te zorgen dat de koolstofontvangsten daadwerkelijk worden besteed aan de ecologische transitie.

II. — ALGEMENE BESPREKING

A. Vragen en opmerkingen van de leden

Mevrouw Katrijn Van Riet (N-VA) stipt aan dat haar fractie deze artikelen van het ontwerp van programmawet steunt. Ze betreurt echter dat het ontwerp alleen enkele klimaatgerichte maatregelen bevat, terwijl haar fractie graag meer initiatieven had gezien die gericht zijn op de economie en het concurrentievermogen.

De heer Hervé Cornillie (MR) geeft aan dat voor de MR-fractie een klimaatbeleid zowel ambitieus als geloofwaardig moet zijn; het moet met andere woorden rekening houden met de begrotingsrealiteit en volledig in overeenstemming zijn met de Europese regelgeving. Naar zijn mening is het hier besproken deel van het ontwerp van programmawet hoofdzakelijk technisch en begrotingstechnisch van aard, alsook gericht op overeenstemming met het Europees recht. Hij benadrukt dat het geen nieuwe belastingen noch bijkomende structurele uitgaven creëert buiten het Europese kader. Hij is van mening dat het ontwerp rechtszekerheid biedt voor de financiering van federale maatregelen die geen rechtstreekse gevolgen hebben voor de burger.

De spreker voegt eraan toe dat elke maatregel die bijdraagt tot een doeltreffend klimaatbeheer, die dubbel werk voorkomt en die transparantie garandeert bij het gebruik van federale fondsen, steun verdient. De uitdaging

Enfin, s'agissant de l'article 145, le ministre indique qu'il supprime le "Fonds destiné à la responsabilisation climat", devenu obsolète à la suite de l'abrogation du mécanisme correspondant dans la loi spéciale de financement du 16 janvier 1989. Il présente cette suppression comme une mesure de cohérence et de simplification administrative.

En conclusion, le ministre estime que le Titre 10 constitue un élément essentiel de l'architecture financière de la politique climatique fédérale. Il considère que le dispositif proposé garantit la conformité avec le droit européen, renforce la transparence dans l'affectation des recettes issues des enchères carbone, assure la capacité de l'État fédéral à honorer ses engagements climatiques et simplifie les mécanismes budgétaires existants. Selon lui, en veillant à ce que les recettes carbone soient effectivement consacrées à la transition environnementale, le texte contribue à renforcer la crédibilité de l'action publique et la confiance des citoyens dans la mise en œuvre des objectifs climatiques.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

A. Questions et observations des membres

Mme Katrijn Van Riet (N-VA) indique que son groupe soutient ces articles du projet de loi-programme. Elle regrette cependant que le texte contienne seulement quelques mesures orientées vers le climat alors que son groupe aussi souhaité voir davantage d'initiatives s'inscrivant dans une perspective économique et de compétitivité.

M. Hervé Cornillie (MR) indique que, pour le groupe MR, une politique climatique doit être à la fois ambitieuse et crédible, c'est-à-dire tenir compte de la réalité budgétaire et s'inscrire pleinement dans les cadres européens. Selon lui, le volet examiné du projet de loi-programme revêt un caractère essentiellement technique, budgétaire et de mise en conformité avec le droit européen. Il souligne qu'il ne crée ni nouvelles taxes ni dépenses structurelles supplémentaires en dehors du cadre européen. Il estime que le texte permet de sécuriser juridiquement le financement des actions fédérales sans impact direct pour le citoyen.

L'intervenant ajoute que toute mesure contribuant à une gouvernance climatique efficace, évitant les doublons et garantissant la transparence dans l'utilisation des fonds fédéraux, mérite d'être soutenue. Il considère que

bestaat er volgens hem in om elke euro belastinggeld te investeren op een manier die de grootst mogelijke weerslag heeft op het klimaat.

Namens de MR-fractie stelt de heer Cornillie vervolgens enkele vragen. Ten eerste vraagt hij hoe het federale aandeel van de inkomsten uit de veilingen van het emissiehandelssysteem (ETS) wordt berekend en geüpdatet, en of er een risico bestaat dat de bedragen aan volatiliteit onderhevig zijn.

Vervolgens vraagt hij wat het toepassingsgebied van het federale fonds is en of het alleen nationale maatregelen zal financieren dan wel eveneens gezamenlijke gewestelijke initiatieven die de cohesie inzake klimaatkwesties kunnen versterken.

De spreker wil ook meer duidelijkheid over de concrete bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de gewesten bij de uitvoering van de verordening tot instelling van het mechanisme voor koolstofgrenscorrectie.

Hij vraagt de minister ook naar de eventuele boekhoudkundige gevolgen van de afschaffing van het klimaatresponsabiliseringsfonds. Worden de bijbehorende middelen herverdeeld?

Tot slot vraagt hij of de bij koninklijk besluit ingestelde evaluatieregeling voorziet in de publicatie van een openbaar jaarverslag.

De heer Roberto D'Amico (PVDA-PTB) geeft aan dat zijn fractie het niet eens is met de op marktmechanismen gebaseerde benadering om de klimaatuitdagingen aan te pakken en de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. In tegenstelling tot de opeenvolgende regeringen is hij van mening dat de markt geen geschikt instrument is om de klimaatdoelstellingen te bereiken. Zijn fractie is gekant tegen de Europese koolstofmarkt en de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten.

De spreker is voorstander van bindende emissienormen voor grote vervuilers en van een democratische en door de overheid aangestuurde industriële transitie, uitgaande van zowel sociale als klimaatdoelstellingen. Hij trekt een parallel met het beleid om zure regen en het gat in de ozonlaag tegen te gaan en vindt dat grote vervuilers moeten worden verplicht om te investeren in de transformatie van hun productiefaciliteiten. Hij kondigt daarom aan dat zijn fractie de voorliggende artikelen niet zal steunen.

Toch stelt hij de minister nog een andere vraag, namelijk of artikel 142 bepaalt dat uitgaven uit het fonds ook

l'enjeu consiste à investir chaque euro du contribuable de manière à produire le plus grand impact climatique possible.

Au nom du groupe MR, il formule ensuite plusieurs questions. Il demande tout d'abord comment la part fédérale des recettes issues des enchères du système d'échange de quotas d'émission (ETS) est calculée et actualisée, et s'il existe un risque de volatilité des montants.

Il s'interroge ensuite sur le champ d'intervention du Fonds fédéral, en demandant s'il financera exclusivement des mesures nationales ou également des initiatives régionales communes, susceptibles de renforcer la cohésion en matière climatique.

Il souhaite par ailleurs obtenir des précisions quant à la répartition concrète des compétences entre l'autorité fédérale et les régions dans la mise en œuvre du règlement instaurant le mécanisme d'ajustement carbone aux frontières.

Il interroge également le ministre sur les conséquences comptables éventuelles de la suppression du Fonds de responsabilisation climat et sur l'existence d'une redistribution des moyens correspondants.

Enfin, il demande si le mécanisme d'évaluation instauré par arrêté royal prévoit la publication d'un rapport public annuel.

M. Roberto D'Amico (PVDA-PTB) indique que son groupe ne partage pas l'approche fondée sur les mécanismes de marché pour répondre aux enjeux climatiques et à la réduction des émissions de gaz à effet de serre. Contrairement aux gouvernements successifs, il considère que le marché ne constitue pas un instrument adéquat pour atteindre les objectifs climatiques. Il exprime l'opposition de son groupe au marché européen du carbone et au système d'échange de quotas d'émission.

L'intervenant affirme privilégier l'instauration de normes d'émission contraignantes pour les grands pollueurs ainsi qu'un pilotage public et démocratique de la transition industrielle, orienté par des objectifs à la fois sociaux et climatiques. Il établit un parallèle avec les politiques mises en œuvre pour lutter contre les pluies acides ou le trou dans la couche d'ozone, estimant qu'il convient d'imposer aux grands pollueurs des investissements destinés à transformer leurs outils de production. Il annonce dès lors que son groupe ne soutiendra pas les articles en discussion.

Il adresse néanmoins une question au ministre. Il demande si l'article 142 prévoit que les dépenses du

aan specifieke maatregelen kunnen worden toegewezen. Hij wil ook verduidelijking over de specifieke toewijzing van federale inkomsten uit het fonds.

De heer Marc Lejeune (Les Engagés) bevestigt dat zijn fractie deze artikelen van het ontwerp van programmawet steunt. Het staat een ambitieus, transparant beleid voor dat aandacht heeft voor de financiën van de Federale Staat en van de burgers.

De heer Jeroen Van Lysebettens (Ecolo-Groen) bedankt de voorzitter en geeft aan dat zijn fractie het deel van het ontwerp van programmawet met betrekking tot titel 10 steunt. Hij acht het raadzaam de begrotingsmiddelen die voortvloeien uit het emissiehandelssysteem duidelijk af te zonderen binnen een specifiek kader.

Derhalve acht hij het wenselijk dat de regering meer duidelijkheid verschaft over de toekomstige bestemming van die middelen. Volgens hem moeten de betrokken middelen worden ingezet om de ondernemingen voor te bereiden op de klimaattransitie en de huishoudens bij die omslag te ondersteunen.

Hij benadrukt dat het er ter wille van de transparantie van het gevoerde beleid op aankomt dat de regering duidelijker aangeeft waartoe die middelen zullen worden ingezet, welke visie ten grondslag ligt aan de toewijzing ervan en welke strategie wordt gevolgd. Hij merkt op dat die elementen nog niet expliciet uit het ontwerp van programmawet blijken.

B. Antwoorden van de minister

De heer Jean-Luc Crucke, minister van Mobiliteit, Klimaat en Ecologische Transitie, belast met Duurzame Ontwikkeling, beantwoordt allereerst de vragen over het federale aandeel en herinnert eraan dat over het samenwerkingsakkoord inzake de lastenverdeling (*burden sharing*) werd onderhandeld voor de periode 2021-2030. Hij verduidelijkt dat over de inkomsten voor 2021-2022 al eerder een samenwerkingsakkoord werd gesloten en dat er nu nog moet worden gewerkt aan de andere akkoorden.

Inzake de door het fonds gefinancierde initiatieven geeft hij aan dat die voornamelijk onder de federale bevoegdheid vallen, in het raam van de bestuurscyclus. Hij voegt eraan toe dat zulks de mogelijkheid van contacten of gezamenlijke projecten met de gewesten niet uitsluit, hoewel er op dit moment nog geen specifieke verzoeken daartoe werden gedaan. Inzake de bevoegdheidsverdeling bij de implementatie van het mechanisme voor koolstofgrenscorrectie bevestigt hij dat het federale niveau de bevoegde autoriteit is.

Fonds peuvent également être affectées à des mesures spécifiques et sollicite des précisions quant à l'affectation concrète des revenus fédéraux issus du Fonds.

M. Marc Lejeune (Les Engagés) confirme que son groupe soutient ces articles du projet de loi-programme qui traduit une politique ambitieuse, transparente et attentive aux finances de l'État fédéral et des citoyens.

M. Jeroen Van Lysebettens (Ecolo-Groen) remercie le président et indique que son groupe soutient la partie du projet de loi-programme relative au Titre 10. Il estime qu'il est opportun que les moyens budgétaires issus du système d'échange de quotas d'émission soient clairement isolés au sein d'un cadre spécifique.

Il considère qu'il serait souhaitable que le gouvernement précise davantage l'orientation future de ces moyens. Selon lui, les ressources concernées doivent contribuer à préparer les entreprises à la transition climatique et à soutenir les ménages dans ce processus.

Il souligne que, dans un souci de transparence de la politique menée, il importe que le gouvernement indique plus clairement la direction dans laquelle ces moyens seront mobilisés, la vision qui sous-tend leur affectation ainsi que la stratégie poursuivie. Il observe que ces éléments ne ressortent pas encore explicitement du texte de la loi-programme.

B. Réponses du ministre

M. Jean-Luc Crucke, ministre de la Mobilité, du Climat et de la Transition environnementale, chargé du Développement durable, répond tout d'abord aux interrogations sur la part fédérale, en rappelant que l'accord de coopération relatif à la répartition des charges (*burden sharing*) a été négocié pour la période 2021-2030. Il précise que les revenus 2021-2022 ont déjà fait l'objet d'un précédent accord de coopération et qu'il reste à travailler sur les autres accords.

S'agissant des initiatives financées par le Fonds, il indique que celles-ci relèvent principalement de la compétence fédérale dans le cadre du cycle de gouvernance. Il ajoute que cela n'exclut pas la possibilité de contacts ou de projets communs avec les régions, bien qu'aucune demande spécifique n'ait été formulée à ce stade. En ce qui concerne la répartition des compétences dans la mise en œuvre du mécanisme d'ajustement carbone aux frontières, il confirme que l'autorité compétente est le niveau fédéral.

De minister verduidelijkt vervolgens dat het responsabiliseringsmechanisme bij de wet van 2023 werd afgeschaft. Hij wijst erop dat het evaluatiemechanisme waarin de wet van 15 januari 2024 voorziet, ervoor zorgt dat jaarlijks een rapport wordt bekendgemaakt met een uitvoerig overzicht van de uitgaven en investeringen op het gebied van klimaat.

Tot slot herinnert de minister eraan dat alle uitgaven voldoen aan het raamwerk dat werd bepaald in de wet van 15 januari 2024 houdende de organisatie van het federale klimaatbeleid. Hij benadrukt dat de uitgaven worden gedaan op basis van duidelijk omschreven criteria en dat het optreden strikt binnen het federale bevoegdheidsgebied blijft, wat de huidige praktijk is en geen nieuwigheid die door dit ontwerp van programawet wordt ingevoerd.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Art. 140 tot 145

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

De artikelen 140 tot 145 worden achtereenvolgens aangenomen met 10 tegen 2 stemmen.

*
* *

Het geheel van de naar de commissie verwezen artikelen wordt bij naamstemming aangenomen met 10 tegen 2 stemmen.

Resultaat van de naamstemming:

Hebben voorgestemd:

N-VA: Katrien van Riet, Bert Wollants, Lotte Peeters;

MR: Christophe Bombled, Hervé Cornillie;

Les Engagés: Luc Frank, Marc Lejeune;

Vooruit: Jeroen Soete;

cd&v: Phaedra Van Keymolen;

Ecolo-Groen: Jeroen Van Lysebettens.

Hebben tegengestemd:

Le ministre précise ensuite que le mécanisme de responsabilisation a été supprimé par la loi de 2023. Il indique que le mécanisme d'évaluation prévu par la loi du 15 janvier 2024 assure la publication annuelle d'un rapport détaillant les dépenses et investissements en matière climatique.

Enfin, le ministre rappelle que toutes les dépenses respectent le cadre défini par la loi sur la gouvernance climatique du 15 janvier 2024. Il souligne que les dépenses sont effectuées sur la base de critères clairement définis, et que l'action reste strictement dans le champ des compétences fédérales, ce qui constitue la pratique actuelle et non une nouveauté introduite par le présent projet de loi-programme.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Art. 140 à 145

Ces articles ne font l'objet d'aucun commentaire.

Les articles 140 à 145 sont successivement adoptés par 10 voix contre 2.

*
* *

L'ensemble des articles renvoyés à la commission sont adoptés par 10 voix contre 2 par vote nominatif.

Résultat du vote nominatif:

Ont voté pour:

N-VA: Katrien van Riet, Bert Wollants, Lotte Peeters;

MR: Christophe Bombled, Hervé Cornillie;

Les Engagés: Luc Frank, Marc Lejeune;

Vooruit: Jeroen Soete;

cd&v: Phaedra Van Keymolen;

Ecolo-Groen: Jeroen Van Lysebettens.

Ont voté contre:

VB: Kurt Ravyts;

PVDA-PTB: Roberto D'Amico.

Hebben zich onthouden:

nihil.

De rapporteur, De voorzitter,

Jeroen Van Lysebettens Jeroen Soete

Bepalingen die een uitvoeringsmaatregel vergen
(artikel 78.2, vierde lid, van het Reglement):

- krachtens artikel 105 van de Grondwet: *nihil*;
- krachtens artikel 108 van de Grondwet: *nihil*.

VB: Kurt Ravyts;

PVDA-PTB: Roberto D'Amico.

Se sont abstenus:

Nihil.

Le rapporteur, Le président,

Jeroen Van Lysebettens Jeroen Soete

Dispositions nécessitant une mesure d'exécution
(article 78.2, alinéa 4, du Règlement):

- en vertu de l'article 105 de la Constitution: *nihil*;
- en vertu de l'article 108 de la Constitution: *nihil*.